

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

ฝ่ายพัฒนาและกำกับดูแลคุณภาพผู้สอบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีฯ จัดทำเอกสารชุดนี้ขึ้น เพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยโดยทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1) ซึ่งผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชีจะได้นำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม โดยรวบรวมจากคำถามซึ่งได้รับจากผู้ประกอบวิชาชีพ ประกอบกับข้อมูล FAQ ที่โพสต์ในเว็บไซต์ของ Institute of Singapore Chartered Accountants (<http://corp.isca.org.sg/technical/quality-assurance/support-implementation-of-ssqc-1/ssqc-1-faqs>)

หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับ TSQC1 สามารถติดต่อได้ที่ฝ่ายพัฒนาและกำกับดูแลคุณภาพผู้สอบบัญชี โทร 02 685 2553 หรือ email: tsqc1@fap.or.th

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ภาพรวม	1. TSQC1 คืออะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร?	มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 หรือ TSQC1 (Thai Standard on Quality Control 1) ออกตามมาตรฐาน International Standard on Quality Control 1 ของ IFAC มีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเพิ่มคุณภาพงานสอบบัญชี ทำให้ผู้สอบบัญชีต้องกำหนดมาตรการหรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่างานสอบบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดทางจรรยาบรรณและมาตรฐานทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดข้อผิดพลาดจากการตรวจสอบ อันจะเกิดประโยชน์ให้งานของผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ และได้รับความมั่นใจจากผู้ไ้รายงานทางการเงินและผู้เกี่ยวข้อง

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ภาพรวม	2. TSQC 1 มีกี่ด้าน มีองค์ประกอบด้านใดบ้าง?	<p>6 องค์ประกอบ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน (Leadership Responsibility for Quality within the Firm) ● ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (Ethical Requirement) ● การตอบรับงานและคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า และงานที่มีลักษณะเฉพาะ (Client Acceptance & Continuance) ● ทรัพยากรบุคคล (Human Resource) ● การปฏิบัติงาน (Engagement Performance) ● การติดตามผล (Monitoring)
ภาพรวม	3. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสำหรับการจัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐาน TSQC1 จะมีความคุ้มค่ากับประโยชน์ที่จะได้รับหรือไม่?	<p>คุ้มค่าเป็นอย่างยิ่งในระยะยาว การจัดให้มีระบบควบคุมคุณภาพที่ดีจะช่วยให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาชีพและลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ต้นทุนในการจัดให้มีระบบงานดังกล่าวจะสูงในระยะเริ่มต้น แต่จะส่งผลให้เกิดความสม่ำเสมอและประสิทธิภาพในการทำงานในที่สุด ซึ่งจะช่วยให้สำนักงานสอบบัญชีมีความเติบโตอย่างยั่งยืนในที่สุด</p>
ภาพรวม	4. การปฏิบัติตามมาตรฐาน TSQC1 บังคับใช้แต่เฉพาะกับสำนักงานสอบบัญชีที่ตรวจสอบลูกค้า บริษัทจดทะเบียนเท่านั้นใช่หรือไม่?	<p>ไม่ใช่ การปฏิบัติตามมาตรฐาน TSQC1 บังคับใช้กับทุกสำนักงานสอบบัญชี และรวมถึงผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานคนเดียวด้วย คำนิยามของคำว่า “สำนักงานสอบบัญชี” ตามมาตรฐาน TSQC1 ข้อ 12(ข) หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หน่วยงานส่วน หรือบริษัทจำกัด หรือองค์กรรูปแบบอื่นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี</p>

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ภาพรวม	5. สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก หรือผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานคนเดียว ซึ่งมีปัญหาเรื่องข้อจำกัดในด้านบุคลากร คุณจะแนะนำให้เหมาะสมที่จะนำจะต้องนำมาตรฐาน TSQC1 มาปฏิบัติใช้หรือไม่?	สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานคนเดียว ยังคงมีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในระดับสำนักงาน (องค์ประกอบของ TSQC1 ทั้ง 6 ด้าน) ในบางเรื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าได้ออกรายงานที่เหมาะสมและได้ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รูปแบบระบบการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานคนเดียวไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมที่มีความซับซ้อนในระดับเดียวกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ TSQC 1 เป็นข้อกำหนดเป็นหลักการและนโยบายและวิธีปฏิบัติ ควรมีการออกแบบหรือปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงาน และขนาดของสำนักงาน
ภาพรวม	6. การที่ผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีได้พัฒนาคู่มือนโยบายและวิธีปฏิบัติ (Policy and Procedure) แล้วเสร็จ แสดงว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามมาตรฐาน TSQC1 แล้วใช่หรือไม่?	ไม่ใช่ การที่ผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีได้พัฒนาคู่มือนโยบายและวิธีปฏิบัติแล้วเสร็จ นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี แต่จะต้องมีขั้นตอนและหลักฐานเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามนโยบายเหล่านั้นอย่างเหมาะสม สิ่งที่สำคัญก็คือการบันทึกรายละเอียดของการปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัตินั่นเอง
ภาพรวม	7. ผู้สอบบัญชีจะพัฒนาคู่มือนโยบายและวิธีปฏิบัติของสำนักงานได้อย่างไร?	ในสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กหรือกรณีที่เป็นผู้สอบบัญชีที่ปฏิบัติงานคนเดียวซึ่งมีข้อจำกัดในด้านบุคลากร สามารถศึกษาและนำตัวอย่างนโยบาย วิธีปฏิบัติ และแบบฟอร์มต่างๆ ใน “คู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 สำหรับสำนักงานขนาดกลางและขนาดเล็ก” (เล่มสีส้ม) และ “แนวปฏิบัติการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานคนเดียว” (เล่มสีแดง) ที่เผยแพร่โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคู่มือนโยบายและวิธีปฏิบัติ

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
องค์ประกอบด้าน ความรับผิดชอบต่อ ผู้นำต่อ คุณภาพภายใน สำนักงาน	8. องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน มีลักษณะเป็นนามธรรม สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีจะสามารถปฏิบัติตามองค์ประกอบด้านนี้ได้ อย่างไร?	แม้จะเป็นเรื่องนามธรรม แต่ผู้สอบบัญชีหรือผู้นำในสำนักงานสามารถจัดให้มีหลักฐานในเรื่องนี้ โดยใช้รายงานการประชุมภายใน การกำหนดไว้ในเป้าหมายและแผนกลยุทธ์ให้มีเนื้อหาเรื่องการ ควบคุมคุณภาพ และมีการสื่อสารไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของการควบคุม คุณภาพ หากสิ่งเหล่านี้มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับในทุกระดับของบุคลากร ย่อมเป็นเครื่อง แสดงถึงความรับผิดชอบต่อผู้สอบบัญชีหรือผู้บริหารสำนักงาน
องค์ประกอบด้าน ข้อกำหนดด้าน จรรยาบรรณที่ เกี่ยวข้อง	9. สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีจะมั่นใจได้ อย่างไรว่าบุคลากรทุกคนได้ปฏิบัติตาม ข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง?	การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องรวมถึงการปฏิบัติตามข้อบังคับสภาวิชาชีพ บัญชี (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2553 และคำชี้แจง เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระและการรักษาความลับเป็นจรรยาบรรณขั้นพื้นฐานที่บุคลากรต้องปฏิบัติตาม สำนักงานหรือผู้สอบบัญชีต้องมั่นใจว่าบุคลากรมีความเข้าใจในข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ และ ให้บุคลากรจัดทำหนังสือยืนยันความเป็นอิสระและการรักษาความลับประจำปีอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งจัดให้มีการสอบทานหนังสือยืนยันความเป็นอิสระและการรักษาความลับประจำปี เพื่อให้ มั่นใจว่าหากมีประเด็นกระทบต่อความเป็นอิสระและการรักษาความลับ สำนักงานสอบบัญชีหรือ ผู้สอบบัญชีมีมาตรการป้องกันหรือวิธีการขจัดผลกระทบเหล่านั้นแล้วอย่างเหมาะสม
องค์ประกอบด้าน การตอบรับงาน และคงไว้ซึ่ง ความสัมพันธ์กับ ลูกค้า และงานที่ มีลักษณะเฉพาะ	10. สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีจะต้องทำ อะไรบ้างก่อนที่จะตกลงรับงานจากลูกค้าราย ใหม่ การพูดคุยทางโทรศัพท์กับลูกค้าแล้ว เสนอราคาค่าสอบบัญชีมีความเพียงพอ หรือไม่?	ไม่เพียงพอ สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีต้องจัดทำเอกสารหลักฐานเพื่อประเมินความ เสี่ยงในการตอบรับงานโดยใช้แบบ Check List เพื่อพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริตของลูกค้า ความเพียงพอและความรู้ความสามารถของบุคลากรที่จะปฏิบัติงาน และไม่มี ความขัดแย้งในข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
องค์ประกอบด้าน การตอบรับงาน และคงไว้ซึ่ง ความสัมพันธ์กับ ลูกค้า และงานที่มีลักษณะเฉพาะ	11. หากผู้สอบบัญชีต้องการจะตอบรับงานในลูกค้า รายเดิม ผู้สอบบัญชียังคงต้องมีขั้นตอนในการ ประเมินตอบรับงานใช่หรือไม่?	ใช่ สำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชียังคงต้องมีการประเมินความเสี่ยงก่อนตอบรับงานลูกค้า รายเดิม ปัจจัยต่าง ๆ ที่สำนักงานสอบบัญชีหรือผู้สอบบัญชีสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาตอบ รับงานในลูกค้ารายเดิม ตัวอย่างเช่น ข้อบกพร่องของปีก่อนได้รับความความสนใจและมีการ จัดการโดยฝ่ายบริหารหรือไม่ ผู้สอบบัญชีถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบในปีก่อนหรือไม่ บุคลากรของสำนักงานมีเพียงพอหรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เอกสารการประเมินความเสี่ยงก่อน ตอบรับงานลูกค้ารายเดิมจะมีเนื้อหาสั้นกว่าเมื่อเทียบกับการประเมินลูกค้ารายใหม่
องค์ประกอบด้าน ทรัพยากรบุคคล	12. โดยทั่วไปสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กมัก ประสบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรโดยมีอัตราการ หมุนเวียนสูง ฉะนั้นจะมีความคุ้มค่าหรือไม่ที่จะ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร รวมทั้งระบบการประเมินผลงาน?	การจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทำให้สำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่ายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อย่างไรก็ดี การจัดให้มีการอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ บุคลากรนั้นมีประโยชน์ เพราะจะช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และซึ่งเป็นผลดีในเรื่อง คุณภาพของงาน

คำถามที่พบบ่อย FAQ

เกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 (TSQC1)

หมวดคำถาม	คำถาม	คำตอบ
องค์ประกอบด้านการติดตามผล	13. ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานคนเดียวหรือสำนักงานขนาดเล็กจะปฏิบัติตามองค์ประกอบด้านการติดตามผลได้อย่างไร?	<p>การติดตามผล (Monitoring) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการประเมินว่านโยบายและวิธีปฏิบัติการควบคุมคุณภาพที่มีการออกแบบไว้อย่างเพียงพอ เหมาะสม และมีการปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ผู้ที่จะทำหน้าที่ติดตามผลควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจระบบการควบคุมคุณภาพเป็นอย่างดี</p> <p>ประเด็นสำคัญในเรื่องนี้คือการจัดทำขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลซึ่งส่วนใหญ่สำนักงานหรือผู้สอบบัญชีไม่มีประสบการณ์ทางตรงมาก่อน รวมทั้งต้องพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเพื่อให้สามารถดำเนินการในเรื่องการติดตามผลได้ โดยขอแนะนำให้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดโดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ และการสร้างเครือข่ายกับผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้ในการนำไปปฏิบัติใช้</p>